

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

A. Illvstri Regi Vngarniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

tes in ipsum: quoniam ipse, vobis in ejus timore manentibus, vias inimicorum crucis Christi sua virtute in tenebras convertet & lubricum, & præter eternam gloriam omnia vobis ad præsens adversantia in prospera commutabit. Est enim Crucelignatorum copiosi multitudo, sicut firmiter speramus, in auxilium vestrum citò ventura, cum quibus ad paganorum perfidiam à Christianorum finibus exufflandam efficaciter cum Dei auxilio poteritis laborare. Datum ut su-

*Epist. 39.
Rescribitur
persuadendo
quod pro malo
non habeat si
electio facta.
Præpositi Pa-
benburgensis in
Archiepisco-
pum Colocen-
germani con-
jugis tuae, qui
in ezcote &
alias litteras
exstebat, con-
firmari non
possit.*

suffraganeis Colocensis Ecclesiae aliisque viris idoneis in sua praesentia constitutis, ad examinationem prædicti Præpositi juxta formam mandati nostri processit, assertens se reperisse illum textum expeditè legentem, & interpretantem ejusdem verba suo idiomate competenter, & aptè præterea de constructione grammatica respondentem, quendam vero Militem ipsius Præpositi pädagogum juramento corporaliter præfrito affirmantem eum indubitanter esse viginti quinque annorum & ultra, & huic quidem ætati staturam sui corporis concordare. Nos ergo super iis habito cum fratribus nostris diligenti tractatu, perpendiculariter evidenter eum nec in jure canonico nec in divino eloquio vel tenuiter commendatum, & ætatem ipsius non solum non esse perfectam, sed nec etiam perfectioni vicinam. Qua duo, videlicet ætas legitima & litteratura sufficiens, adeo sunt Archiepiscopo necessaria, qui debet esse pater patrum & magistrorum magister, ut juxta statutum Lateranensis Concilij, si Clerici presumperint quemquam eligere, non solum in Archiepiscopum sed etiam in Episcopum, qui patiarunt in illis duabus aut alterutro eorum defectum, præter hoc quod irrita est talis electio, ipsi ea vice sint eligendi postestate privati, & per triennium à beneficiorum perceptione suspensi. Vnde quod est irritum ipso jure nos non potuimus ratum habere, misericorditer agentes tibi gratiam & favorem cum Capitulo Colocensi quod ei pecuniam in prelibato decreto statutam non duximus infligendam. Dolemus autem non modicum quod in hoc regia non potuimus satisfacere voluntati; ne si forte declinaremus ad dexteram vel sinistram, esset in manu nostra pondus & pondus, mensura & mensura, quorum utrumque abominabile est apud Deum. Vnigenitus enim Dei filius Iesus Christus, qui ab ipsa conceptione Spiritum sine mensura recepit, usque ad tricesimum annum distulit prædicationis officium exercere, per hoc evidenter ostendens quod ante tricesimum annum nemo sibi debet prædicationis officium usurpare, quod maximè convenit sollicitudini pastorali. Ex eo vero quod legitur quia Iesus erat incipiens quasi annorum triginta noratur quod si eligendus in Praesulem sit illi ætati propinquus, dispensari potest cum illo, quando necessitas vel utilitas id expolcit, dummodo

A. ILLVSTRI REGI VNGARIAE.

Sicut regali prudentiae per alias nos meminimus litteras intimasse, illa te caritatis prærogativa diligimus ut non habeat si hil tibi negare velimus quod essemus alias quando cuiquam Principum concessurum, cùd ad honorem & profectum tuum, quantum cum Deo possumus, efficaciter alpiremus. Licet autem affectuas nobis preces porrexeris pro dilecto filio.. Pabenburgensi Præposito germano .. conjugis tuae in Archiepiscopum Colocensem electo, ut ei, quem in archiepiscopali officio tibi & regno tuo utili fore ac necessarium confidebas, beneficium confirmationis conferre, ac dominum Palle transmittere dignaremur, quia tamen Apostolus docet ut manus citò nemini imponamus, videlicet antequam de ipso per examinationem canonica habeamus certitudinem pleniorum, & nos de ipsius Præpositi ætate ac litteratura eramus incerti, venerabili fratri nostro. Archiepiscopo & dilecto filio.. Præposito Salceburgensi dedimus in mandatis ut super iis diligenter inquirent, & quod invenirent nobis fideliter intimarent, serenitati tuae litteris apostolicis intimantes quod si litteratura non solum eminens, sed saltim competens in eo foret inventa, & ætas non solum perfecta, sed saltem perfectioni vicina, usque adeo tua desiderabamus satisfacere voluntati ut nisi tantus appareret in utraque defectus quod non deberet aliquatenus tolerari, temperato rigore cum ipso curaremus ex gratia dispensare, alioquin non nostra duritia, sed ipsius posset insufficientia imputari, si tua supplicatio circa ipsum opratum non fortiretur effectum. Præfatus autem Salzburgensis Archiepiscopus nuper apostolati nostro per suas litteras intimavit quod accedens ad fines Vngariae, duobus

ei vita & scientia suffragentur, ejus exemplo qui cœpit facere ac docere. Nam qui fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno cœlorum. Alioquin, si videlicet secūs fiat, non dispensatio sed dissipatio est centenda. Rogamus igitur cœlitudinem regiam & monemus quatinus in eo quod juri necessitas fieri non permisit tua serenitas non turberetur, sed potius faciat præfatum Præpositum theologicis & canonicis instrui documentis; ut cum tempore procedente profecerit in scientia litterali, nos ad honorem & profectum ipsius tecum pariter intendantur: quia nec tibi nec illi procul dubio expediret ut contra Deum onus assumeret pastorale, ne forte unde putares proficeret, inde magis deficere merereris, nōque tu viles merito reputares, cùm intelligeres quod propter Regem terrenum non timuissimus offendere Regem cœlestem, qui corpus & animam potest mittere in gehennam. Datum Laterani Non. April. anno decimo.

*ABBATI ET CONVENTI DE CAM
buschino dioc. S. Andreae.*

Epist. 40.
Decretatur
quod propter
confusorium
cum privilegiis
factis in ad
Albini &
Conventus de
Confusoriis non
timidit ius no
vum conferre
sol collatum
conferre.

LIcet in privilegio quod ad petitio
nem dil. fil.. Abbatis & Conventus de Domfermelin eis ad exemplum fel. me. Lucij Papæ prædecessoris nostri fe
cimus innovari quædam continueantur de quibus inter vos & ipsos quæstio nosci
tur emersisse, nolumus tamen quod ex innovatione hujusmodi privilegij vobis in jure vestro ullum valeat prejudicium generari: quia non intendimus jus novum conferre, sed collatum servare, contra quod nondum potuit à tempore præfati prædecessoris nostri præscribi. Datum Laterani Non. April. anno decimo.

ILLVSTRI REGI DANORVM.

Epist. 41.
Registaratur
super liberatio
ne Slevicen,
Episcopis & ad
vocata causa
impostorum
eisdem studie
tur ut permis
tur ipsum Epis
copum per ad
ministratorem
item gaudere
de fructibus ip
sis episcopatu

QValiter super factò karissimæ in Christo filia.. germanæ tua Reginæ Francorum karissimo in Christo filio nostro Ph. illustri Regi Francorum suo viro scribamus, nuntij tui fideliter tibi poterunt enarrare. Quod autem ve
nerabilem fratrem nostrum.. Slevicen. Episcopum pro sedis apostolica reverentia liberaisti, tuam regalem magnificentiam sinceris prosequimur actionibus gratiarum. Quamvis igitur idem Episcopus in nostra præsentia constitutus super iis quæ objecta fuerunt contra ipsum multipliciter se ostendere nisus fuerit inculpabilem, nuntij vero tui nisi sint eundem Tom. II.

culpabilem multipliciter demonstrare, quia tamen in cognitione illorum plenè procedere non possumus, attendentes quod & tua securitati à suspicione quæ incidit sit cavendum, & Slevicensem Ecclesiam omnino non deceat sine regimine pastorali manere, inter dexteram & sinistram via regia incedendo, taliter duximus providendum, ut prædictus Episcopus circa nos, donec res concordia vel iustitia mediante pacificum finem capiat, commoretur, & interim per venerabilem fratrem nostrum.. Lunden. Archiepiscopum Ecclesie memoratae provideatur in idoneo provisore, qui tam in spiritualibus quam temporalibus providere procuret eandem, rationem de illius proventibus redditurus, de quibus pecunia quæ ad usum ipsius est Episcopi mutuata solvatur, & durante hujus necessitatis articulo competenter ei necessaria ministrentur. Quocirca serenitatem regiam monemus attente & hortamur quatinus Ecclesiam ipsam per eundem Archiepiscopum, secundum præmissam deliberationis apostolicæ providentiam, libere disponi permittas, & præfato Episcopo de ipsius proventibus provideri. Ne vero caufa diutiis quam expedit remaneat in suspenso, aliquos viros providos & fideles hinc ad primò venturum festum Natalis Domini ad sedem apostolicam studeas definire, potestate sibi commissa ut per eos & cum eis, si desuper datum fuerit, vice tua super negotio ipso tractare concordiam efficaciter valeamus. Alioquin auditis & intellectis quæ per eos adversus eundem Episcopum duxeris proponenda, & illis quæ ipse in sui defensione curaverit respondere, de vultu nostro procedat judicium æquitatis. Præterea nuntij memorati, viri utique providi & fideles, tuæ poterunt serenitati referre quæ à nobis super iis & aliis audierunt. Datum Late
rani IV. Non. April. anno decimo.

*PHILIPPO ILLVSTRI REGI
Francorum.*

DEbitum officij pastoralis, quo se
cundum Apostolum sapientibus & Epist. 42:
infipientibus debitores existimus, nos hor
tatur ut ad ea quæ justa sunt & hone
sta tuam regalem magnificentiam op
portune importune salutaribus monitis
inducamus. Vnde licet saepè mansuetudi
nem tuam exhortati ut karissi
mam in Christo filiam I. Reginam conju
gemtuam plenè in tui gratiam revocares,

C ii

Vt i. conjugem
suum maritali
affectione tra
ctare valcat
fiaderet.